

SPOROČILO ZA JAVNOST

Shema pozavarovanja izvoznih terjatev

Ljubljana, 19. marec 2010 – Kot je že znano, je Evropska komisija 16. marca Sloveniji odobrila nov ukrep za odpravljanje posledic finančne in gospodarske krize. Gre za shemo pozavarovanja izvoznih terjatev, s katero bo Republika Slovenija skušala zapolniti obstoječo tržno vrzel na kreditnem (po)zavarovalnem trgu. Ukrep bo izvajala SID banka, ki bo z zasebnimi kreditnimi zavarovatelji sklenila pogodbe o pozavarovanju, v okviru katerih bo njihovim zavarovancem zagotovila dodatne limite zavarovalnega kritja. To kritje bo država odobrvala le za tiste kupce, ki imajo dobro bonitetno oceno in ki zadostnega kritja ne dobijo zgolj zaradi omejenih zmogljivosti na obstoječem (po)zavarovalnem trgu. Posli, ki jih zaradi (zlasti) slabe bonitetne ocene dolžnika/kupca zasebni zavarovatelji ne zavarujejo, niso predmet zavarovanja s strani države.

Vzroki za uvedbo sheme

V normalnih (nekriznih) časih velja v EU načelo, da smejo zavarovanja terjatev podjetij proti tveganjem neplačil v državah, kjer obstaja privatni pozavarovalni trg (gre za države EU in nekatere druge države, vključene v OECD), zagotavljati samo privatni zavarovatelji. V izjemnih okoliščinah, ko v nekaterih državah zaradi pomanjkanja (po)zavarovalnih zmogljivosti začasno ni moč dobiti kritja za ta tveganja pri privatnih zavarovateljih, pa se šteje, da so ta tveganja začasno postala netržna. Zato jih lahko na račun ali z jamstvom države zavarujejo tudi javni (ali javno podprti) zavarovatelji.

S pojavom aktualne finančno-gospodarske krize so se privatni zavarovatelji na trgu kreditnih zavarovanj začeli umikati iz nekaterih držav, panog in posameznih kupcev ter znižali ali ukinili limite zavarovalnega kritja. To je bila posledica slabših gospodarskih razmer, kot tudi umika pozavarovateljev. Zmanjšanje zavarovalnih kritij je povratno vplivalo na zmanjšanje prodaje in gospodarske dejavnosti.

Opisane razmere veljajo tudi za Slovenijo. Domače in tuje pozavarovalnice od začetka krize znižujejo limite zavarovalnega kritja slovenskim izvoznikom (zavarovancem), kar ni nujno posledica slabših bonitetnih ocen, temveč lahko tudi omejitev v poslovnih politikah (po)zavarovalnic.

Zaradi tega sta Komisija za pospeševanje mednarodne menjave RS (9.12.2009) in Evropska komisija (16.3.2010) potrdili uvedbo pozavarovanja rizikov na trgu zasebnih zavarovateljev (t.i. top-up shemo) kot začasni ukrep državne pomoči ob trenutni krizi. S tem se SID banki oz. Republiki Sloveniji omogoči, da prek zavarovalnic, ki ponujajo kreditna zavarovanja, slovenskim podjetjem ponudi možnost zavarovalnega kritja za izvozne terjatve, za katere na privatnem (po)zavarovalnem trgu začasno ni mogoče dobiti zadostnega kritja.

Opis sheme

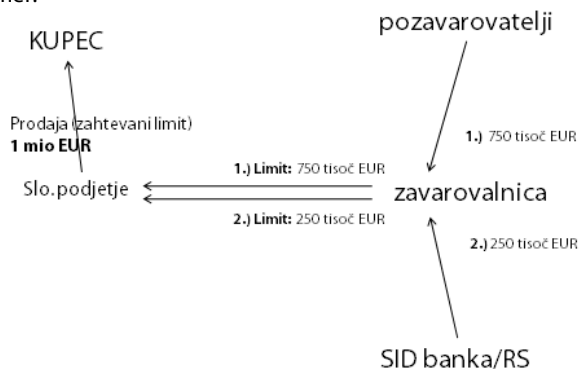
Namen te sheme pozavarovanja izvoznih terjatev je v zagotavljanju ustreznega dodatnega kritja izvoznikom pri prodaji blaga in storitev na tujih trgih. Razlog za to pa so nezadostne zavarovalne in pozavarovalne zmogljivosti na zasebnem (po)zavarovalnem trgu.

Shema temelji na načelih tradicionalne kvotne pozavarovalne pogodbe, kjer je rizik razdeljen med cedenta (zavarovalnico), morebitnega privatnega pozavarovatelja in (po tej shemi) Republiko Slovenijo kot dodatnega pozavarovatelja. Rizik se deli proporcionalno glede na delež udeležbe v odobrenem limitu kritja za posameznega dolžnika/izvoznikovega kupca ali skladno z dogovorom v pozavarovalni pogodbi.

Republika Slovenija bo podjetjem zagotavljala manjkajoče kritje posredno, prek pozavarovalnih pogodb, sklenjenih z zavarovalnicami, z zagotavljanjem dodatnih limitov kritja v primeru, ko bo zavarovatelj odobril le del zahtevanega limita za posameznega kupca. SID banka bo pri tem praviloma sledila pogojem in praksi zavarovatelja.

Ocena rizika, spremljanje kvalitete rizika (monitoring), obravnava škod, vodenje regresnih postopkov, administracijo z zavarovanci ter zasebnimi pozavarovatelji, skladno z določili pozavarovalne pogodbe, pa bo izvajal zasebni zavarovatelj skladno z uveljavljeno dobro mednarodno prakso.

Primer:

- 1.) Obstoječe tržne razmere
2.) Dodatna podpora države

Delovanje sheme

Upravičena podjetja in zavarovalnice

Kritje je na voljo vsem zavarovalnicam, ki zavarujejo terjatve podjetij oz. zavarovancev, s sedežem v Republiki Sloveniji, pod pogojem, da imajo ta podjetja sklenjene t.i. whole-turnover pogodbe z zavarovatelji (zavarovanje celotne prodaje zavarovanca ali vsaj večjega dela).

Do dodatnega kritja so upravičena tako velika kot tudi majhna in srednje velika podjetja s sedežem v Sloveniji.

Dodatno kritje bodo podjetja lahko dobila na podlagi novih zahtevkov za odobritev limita.

Predmet (po)zavarovanja

Predmet zavarovanja so lahko vse izvozne terjatve podjetij, ki imajo sklenjene t.i. whole turnover pogodbe z zavarovatelji. Zavarovanci so lahko podjetja s sedežem v Republiki Sloveniji.

Predmet zavarovanja so nove terjatve z ročnostjo do 1 leta, nastale do 31.12.2010.

Sprejemljivi kupci

Po pozavarovalni pogodbi bo možno odobriti višji limit tistim kupcem:

- ki imajo status zasebnega ali javnega kupca;
- ki so iz držav Evropske unije, Norveške, Švice, Islandije, ZDA, Kanade, Avstralije ali Nove Zelandije;
- ki so zavarovarljivi po običajnih uveljavljenih načelih ocene rizika (ne obstaja velika verjetnost za nastop zavarovalnega primera na osnovi finančnih in drugih razpoložljivih podatkov);
- za katere zavarovalnica še nikoli ni izplačala zavarovalnine.

Dodatno zavarovalno kritje bo torej država odobrvala le za tiste kupce, ki imajo dobro bonitetno oceno in ki zadostnega kritja pri privatnih zavarovateljih ne dobijo zaradi omejenih zmogljivosti na obstoječem pozavarovalnem trgu, ne pa zaradi lastne visoke rizičnosti. Posli, ki jih zaradi (zlasti) slabe bonitetne ocene dolžnika/kupca zasebni zavarovatelji ne zavarujejo, torej niso predmet zavarovanja s strani države.

Višina delnega kritja

SID banka bo načeloma odobrila dodatni limit v višini, ki naj ne bi presegal limita, ki ga bo zavarovanec dobil s strani privatnega zavarovatelja. V posameznih primerih in ob morebitnih dodatnih pogojih pa bo lahko limit tudi višji, pri čemer bo RS lahko pokrila največ 90% odobrenega limita.

Premija

Premija se bo obračunavala od celotnega prometa zavarovanca in se bo med zavarovateljem in SID banko delila v sorazmerju z deležem v odobrenem limitu (če denimo zavarovatelj odobri 50% zahtevanega limita, delež SID banke pa je 50%, se tudi premija deli v enakem razmerju).

Premija se bo oblikovala skladno z običajnimi načeli upoštevanja vseh dejavnikov, ki vplivajo na oceno rizika. Na zahtevo Evropske komisije, z namenom zaščite pred neupravičenim izkrivljanjem konkurence, bodo premije za najmanj 10 odstotkov višje od tistih na zasebnem trgu kreditnih zavarovanj. To bo izvoznike spodbujalo, da bodo uporabili storitve zasebnih zavarovateljev, ko bo na zasebnem trgu kritje vnovič zadostno.

Predvidena izpostavljenost

V SID banki ocenjujemo, da bo država glede na podatke, pridobljene na zavarovalnem trgu, s tem instrumentom pozavarovanja do konca leta 2010 lahko podprla do 150 milijonov evrov izvoza, izpostavljenost države pa naj ne bi presegla 50 milijonov evrov.